

Стахановчилик ҳаракати ворислари

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Алексей Стахановнинг меҳнат жасорати советлар мамлакатлари тарихига ёрқин саҳифа бўлиб қолди. Унинг намунаси миллион-миллион совет кишиларини зарбдор меҳнат руҳлантирмоқда.

Бу йил кўмир саноати меҳнатчиларининг — тиллар

да дoston бўлган қончи аяналар бевосита ворисларининг байрами Стаханов жасоратининг 50 йиллигига тўғри келди. Кўпгина шахталар шонли юбилейни улан ютуқлар билан нишонламоқдалар.

Шахтёрлар кунига ва стахановчилик ҳаракатининг 50

йиллигига бағишланган тантанали мажлис қатнашчиларини келгуси беш йилликда ана шу вазифани амалга ошириш йўллари ва резервлари тўғрисида гапирдилар. Маълиси 23 август кунин Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида бўлиб ўтди. Президиумда КПСС Мар-

казий Комитети Сяёсий бюроси аъзолари қатнашди, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Б. Е. Шергина, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири И. П. Ястребов, министрликлар ва идоралар

нинг раҳбарлари, социалистик мусобақа ғолиблари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари бор эдилар.

СССР кўмир саноати министри Б. Ф. Братченко доклад қилди.

(ТАСС).

Расмда илғор шахтёр А. Маматов тасвирланган. Рассом — М. АБЛАМОВ.

ХАЗИНА

Посёлок дархат ва буталар бағрига яширган. Асфальт йўллар бамисоли илондай. Чоққол этакларига ўрмалайди. Вақти-вақти билан кучасиз портолаш овози эшитилди. Борлиқ узра чап пардаси ёйилди.

Кончилар дёғри. Илгари сов-санюксиз ертўлалар ва қамини капалардан иборат бўлган бу жойларни Ўзбекистон деб аташарди.

Ха, элиқ йиллар илгари чорвачилик ва деҳқончилик билан шугулланган маҳаллий аҳоли Ўзбекистон тубида ҳадис-ҳисобсиз дурдона борлигини ҳаёлига келтирибди. Дастлаб бу ерларда катта кўмир қонлари борлигини геолог Д. Богданович бошлиқ қидирувчилар аниқлашган.

1934-1940 йилларда тажрибали инженер-геолог (кейинчалик профессор) Г. Чикиризов раҳбарлигида қон қидирув экспедицияси ҳозирги Ангрэн замини остида кўмирни очиб усулда қазиб олиш мумкинлигини исботлади. Водийнинг чап қирғоғида дастлабки карьерлар қурила бошлади.

Немис-фашист газдалари Донбассни босиб олган, мамлакатимиз йирик ёқилги районидан вақтинча маҳрум бўлган Улуғ Ватан уруши йилларида Ўзбекистон ўз кўмир қони қурилишини тездаштириш даркор эди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукумати бу қурилишга катта эътибор бердилар. Иш планларининг бажарилишини Ўзбекистон оқсоқоли Йўлдош Охунбоевнинг шахсан ўзи кузатиб турди.

1942 йил бошдан эса Тошкентга ва республикамизнинг бошқа шаҳарларига

Ангрэн кўмири ортилган дастлабки эшелонлар кела бошлади. Ўшанда шахта бир кеча-кундузда кўпни би-

Ё Р Қ И Н Ю Л Д У З

лан 500 тонна ёқилги қазиб чиқарарди, холос. Тошланг хазина эса миллионлаб тонналардан иборат эди. Кадрлар етишмаслиги меҳнат унвондорлигини ўстириш йўлида гов бўлиб турарди...

ЛОЧИН ПАРВОЗИ

Оқшомлари Абдурахмон қишлоқ чеккасига шошилди. Қадрдон бўлиб қолган улкан қайрағоч танасига суянганча уфққа тикиларди. Аммо унинг фикри-ёқини осмондаги камалак раиғ жи-лолар мафтун этмасди. Ташвишли ҳаёллар билан банд бўларди у.

Оҳангарон қишлоғидаги Қорахот қишлоғидан чиққан ўн уч ёшли ўсмир фронтга бориш ҳақида ўйларди. Айниқса, бурноғи йил кўзда бўлган воқеани эслаганда, бу истак йил кучи билан мавж-ланарди.

...Оқтибнинг охирилари. У отаси билан дала кездарди. Мамат ака Холматов икки

Бизнинг справка

● «Средазуголь» бирлашмасининг 9-шахтаси кончилари ўтган етти ойда 297 минг ўр-тунга 304,8 минг тонна кўмир қазиб бердилар. 3 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди ёки бу соҳадаги план 103,5 процент бажарилди.

Тозалаш завоийлардан белги-ланган 268 минг тонна ўрнига 274,6 минг тонна кўмир қазиб олди.

— Кўмир саноатига ишга юборамиз. Абдурахмон қаршилик билдирмоқчи эди, бироқ майор унинг оғзини очирмади.

— Қаерда зарурроқ бўл-са, шу ерга юборамиз.

Олган сабоқлари ўзи брига-дада бошчилик қилаётганида қўл келди.

САРДОР

Йиллар ўтиши билан рес-публикамиз тўғрисида кўмир қони бир неча бор рекон-струкция қилинди. Кўмир қа-зиш жараёни рақамлашти-риб борди. Шахта ва раз-резларни замонавий техника билан қуrollантириш, ма-шина ва механизмларни ав-томатик бошқариш ўзлашти-рилди. Етилувчан металллар ёрдамида штольняларни му-стаҳкамлаш ва кўмирни қуд-ратли қомбайнлар билан қа-зиб олиш усули жорий этилди. Янги-янги шахталар, бригадалар вужудга келди.

Янги шахтар қуриди. Ан-грэнда бутун бир шахтёрлар авлоди етишиб чиқди. Ша-ҳарнинг ўз мингитчи граж-дан — Шодибекнинг шахтёр оиласида тутилганлиги ҳам рақамли маънога эга. Унинг отаси Мирзаали Мирзабеков ҳам ана шу 9-шахтада меҳнат қилди.

Шахтада КПСС XXVII

съездини, стахановчилик ҳа-ракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш юза-сида социалистик мусобақа кенг қўлғоч ёлган. Бултур кончилар 534,4 минг тонна кўмир қазиб олишганди. Бу йилги мўлжал — ундан ҳам юқори.

А. Маматов бошлиқ тоза-лаш завоий ишчилари ко-лективини ҳам меҳнат бел-лашувига фаол қатнашмоқда. Бригаданинг М. Усмоилов, Б. Қодиров, Т. Чернышев, Б. Мадисонов, А. Абдиев каби кончилари фидокорона, стахановча меҳнат қилиш билан бирга, ёш ишчиларга ҳам сирларини ўргатишпа-ти.

Маматовчилар йил сайин планни зиёда бажариб кели-шаётди. Турли сабабларга кўра 9-шахтанинг 1-участка-сида вазият қийинлашиб қолганида, кўпинча, улар ўзларини кўрсатишарди. Пиланга қўшимча ўнлаб тон-на кўмир қазиб чиқариш бутун улар учун норма-га айланган. Маматовчилар йил бошидан буюн 30 минг тон-надан зиёд ёки планга қў-шимча 650 тонна «қора ол-тин» қазиб олдилар.

Кончиларда яхши бир одат бор. Вақтин соат, ми-нутлар билан эмас, бажа-рилган иш билан ўлчайди-лар. Вақт ўлчови прохонда-чиларда — погон метрларда, завоийларда эса тонналар билан белгиланади. Одатда-ни ўлчамларда Абдурахмон аканинг шахтадаги меҳнат фаолияти ўтти етти йилдан охиб кетди. Шахта ўлчов-ларида эса бу рақам юз минглаб тонна ёқилги де-макдир.

Ватан қонининг шараф-ли меҳнатини юксак қадрла-ди. Унга аввал «Фажрий шахтёр» унвони берилди. 1965 йилда эса у олий му-кофот — Ленин ордени билан тақдирланди. Етти йил ил-гари пенсияга чиқди. Бироқ шахтани тарк этмади. Ҳозир ёшларга мураббийлик қила-ётди. Айни вақтда оиласида 9 фарзанд намоъл тошмоқда. Ўғли Ҳасанбой ўзи билан бир шахтада ишлайди, қол-ганлари ҳам турли касб-ҳу-нар эгаси.

Қуни кеча Абдурахмон ака меҳнат отпускига чи-қди. Ўз вазифасини Т. Чер-нышевга ишониб топширди. Коллектив бригадирсиз иш-лаган биринчи кунда ҳам нормага қўшимча 189 тон-на кўмир қазиб олди.

Тўхтагул ая билан Абду-рахмон ака «Волгага» ўти-радилар. Отаси, ҳамқишлоқ-ларидан хабар олишни анча-дан буюн кўнгилга тутиб қўйишганди. Зум ўтмай у машинани тўхтати. Ингит-лар билан хайлашмиш иста-ғида шахта ҳовлисига кирди. Смена туғанишга бир оз фу-рат бор. Мусобақа ойнасига раэм солиди. Қонини ҳосил қилди шекли, қўлимсираб шахта томон юрди.

Шу пайт ер остида чир-қиб келаётган қончиларнинг темир каскадлари ўрив-тилган лампа нурули зум-лат бағрини ёриб келарди. Улар тул қарында зиё та-риб турган юлдузларини эсла-тарди...

О. БОБОЖОНОВ,
«Совет Ўзбекистони» мах-сус мухбири.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: АТЕИСТИК ТАРБИЯ МАЗМУНЛИ, ТАЪСИРЧАН

КПСС Марказий Комите-тининг 1983 йил июнь Пле-нумида аҳоли ўртасида ил-мий материалистик дунёқа-рашнинг актив пропаганда қи-лиш, жумладан, атеистик тарбияга кўпроқ эътибор бе-риш зарурлиги алоҳида таъ-кидланган эди. «Атеистик тарбия коммунистик тар-бия ишнинг таркибий қисми-ди», дейилган эди. Пленум қарориди. Биз атеистик тарбия ишларини олиб боришда ана шу кўрсатма-ларга таянаёмиз. Озгачи сё-сий агитация, лекция пропа-гандаси, сёсий ўқишлардан фойдаланамиз. Диндорлар билан анка тартибда иш олиб борилаётди, профилакти-тик тадбирларни оғимай амалга оширмоқдамиз.

Колхоз тарбия таркиботи коммунистлар, депутатлар ва комсомоллардан аҳоли ўр-тасида олиб борилаётган ту-шунтириш ишлариди диннинг реакция моҳитини очиб бе-ришни, унинг турмуш тари-мизга таъмонли зид эканли-гини аниқ мисоллар билан исботлашни талаб қилмоқда.

Хар бир бригадда «Ате-истлар буржуй» ташкил эт-ганимиз. Уларда «Дин ва хо-зирий замон» деган плакат, лекциялар ўқиш графити, динга қарши брошюралар қўйилган. Барча умумий таълим мактабларида алоҳи-да атеистик тарбия ховаси ва буржуй бор. «Марксизм-ленинизм асослари» макта-бида, «Илмий атеизм» кур-си намунали иш олиб бора-ди.

ЧУҚУР ХАВОТИР

Совет хотин-қизлари коми-тети Байнотда ЖАР ирқчи режими шайқатсиз апартеид системасига қарши кураши-ларга нисбатан авл олдириб юборган ва тўхтовсиз давом этаётган жазо чоралари ва таъқиблар қораланади.

Претория жиноятқорона режимининг жабрдийдалари орасида хотин-қизлар ва бо-лалар ҳам бор. Янгида Жа-нубий Африка ирқчилари ўн қонли жиноятлари рўй-хати озодлик учун таниқли курашчи Винерия Мсенте-нинг ваҳшийларча ўлдирил-ганлиги, Сузоутда ҳамда Бе-тадада жамойиқчиларни тар-қатиш вақтида полиция ўқ-ларидан мактаб ўқувчилари ҳалок бўлганлиги, Янубий Африка Озодлик ҳаракати-нинг раҳбари Нельсон Ман-деланинг рафисаси Виния Мандела уйига ваҳшийларча ҳужум қилинганлиги, хотин-қизлар ташкилотлари актив-ларининг қамоққа олинан-лиги билан ана тўлди, дей-лади ҳужжатда.

ЖАР ватанпарварларига қарши мислсиз авл олдириб юборилган террор ва жазо кампанияси ЖАР билан АҚШ бошчилигидаги импе-риалистик доираларнинг «амалий» ҳамкорлиги дах-шати самараларидир.

Совет хотин-қизлари Аф-рика жанубида ўз бераётган воқеалардан жажон жамоат-чилиги чўқур ташвишга ше-риқдилар. ЖАР режими таъ-қиб келаётган апартеид ва босқинчилик сёсийати янги-да Найробида бўлиб ўтган БМТ эълон қилган хотин-қизлар ўн йиллиги аяқула-рида бағишланган конферен-цияда ҳамда ҳужуматта қа-рашли бўлмаган ташкилот-лар анжуманида қатъий қо-раланди. Ана шу халқаро учрашувларнинг қатнашчи-лари АҚШ ва унинг баъзи иттифоқчилари делегация-лар эфр беири қаршилик қў-рсатишларига қарамай, ал-партеид, аяқсиз, хотин-қизлар ва болаларга нисбатан энг оғир жиноят, инсоният оро-нусининг йўл қўйиб бўлма-йди даражада тақдирлаш-деб аташлар ҳамда ирқий камситишнинг ҳамма форма ва қўрилишларини тугатиш-ни талаб қилдилар.

Совет хотин-қизлар коми-тети Совет Иттифоқидати хо-тин-қизларнинг хоҳиш-иро-даси ифодалади. Янубий Африка хотин-қизларининг, халқларининг ирқчил ва мустамаккачилик тартиблари-га қарши, ирқий камситиш-лардан ҳоли бўлган ягона, демократик жамият барпо этиш учун алоқали курашни билан донини бирдам экан-лигини яна бир бор маълум қилди.

Ер юзидида барча тарақ-қипарвар кишилар билан биргаликда биз ЖАРда фав-қулудда ҳолат дарҳол бе-кор қилинишни, граждан аҳолини қўллаб қаморға олишлар ва ўлдиришлар тўх-татилишини, ЖАР қаморқо-наларига азоб чекаётган ҳам-ма сёсий маҳбуслар озод этилишини талаб қиламиз, дейилади баёнотда. (ТАСС).

РУМИН ХАЛҚИ БАЙРАМИ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Бу-харестдаги кўча ва майдон-лар байрам дубсиди. Румин халқи 23 августда миллий байрамни — мамлакат фа-шизм асоратидан ҳалос бў-лган кунининг 41 йиллигини тантанали вазиятга нишон-лади.

РСР пойтахтида меҳнат-кашларнинг байрам намои-ши бўлди. Руминия Компар-тиясининг Бош секретари РСР Президенти Н. Чаушес-ку, партия ва давлатнинг бошқа раҳбарлари миғабда туриб намоишчиларни таб-риқладилар.

ти. Бу курсни атеист-пропа-гандист Ғанижон Сатторов бошқармоқда. У ўз бурчини аъло даражада ўтапти.

Колхозда радиолекторий ишлаб турибди. Радио орқа-ли ойда икки марта диннинг зарари ҳақида лекция ўқи-лади. Ўн нафар атеист-агита-тор — Ёркинбой Ўраев, Ғанижон Сатторов, Раиса Со-диқова ва бошқалар меҳнат-кашлар ўртасида илмий ате-истик ишлар олиб бориш, со-циалистик турмуш тарзи аф-залликларини тарғиб этиш жонқурларидир.

Қишлоғимизда уч авлод учрашуви, пенсияга, ҳарбий хизматга кузатиш, янги на-хихоқ тўйлари, паспорт-лар топириш, колхоз аъзоллигига қабул қилиш ка-би оммавий тадбирларнинг изчил амалга оширилиши ях-ши самаралар бераётди.

Атеистик тарбияни яхши-лашда социалистик турмуш тарзини тақомиллаштириш советининг роли катта. Со-вет ишига колхоз правление-сининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зокри-жон ака Собиров раҳбарлик қилипти. Совет қошида янги-ча аяналар, урф-одатлар, маросимларни тарғиб қилиш ва жорий этиш, меҳнаткаш-ларнинг дам олишини таш-кил қилиш ва спортни ри-вожлантириш, хотин-қизлар билан ишлаш комсомислари бор. Тўйларни ихчам, ичи-ликсиз, исрофгарчиликсиз ва намунали ўтказиш.

Чет элларда

СССР ДОИМИЙ ВАКОЛАТХОНАСИНИНГ НОТАСИ

НЬЮ-ЙОРК. 23 август. (ТАСС). Совет Иттифоқи Намбия халқининг ўз тақ-дирини ҳақиқатан ҳам ўзи белгилаш ва мустандиликка бўлган дахлсиз ҳуқуқи тез-ро

• АДАБИЁТ ВА САНЪАТ

- ШЕЪРИЯТ ДАФТАРИДАН
- ҚАРДОШЛАРИМИЗ НА-МОЙИШ ЭТАДИ
- ҚИШЛОҚ МАДАНИЯТИ — ДОЛЗАРБ ВАЗИФА
- КАТТА ТЕАТР РЕЖАЛАРИ

ДОҲИЙГА МУҲАББАТ РАМЗИ

Сўхда бўлганмисиз? Унинг тор қишлоғига хос эгри-бугри, аммо ниҳоятда озода кўчаларидан ўтсангиз, туллар барқ уриб ётган ҳовлига кирасиз. У қишлоқдаги бошқа хонадондан фарқ қилмайди. Фақат эрга-ю кеч тавқим бўлади. Узоқ-яқиндан дам олишга келган меҳмонлар, туристлар, албатта, шу ерга бир кириб ўтишади. Атрофдаги мактабларнинг кичик-китойлари шу ҳовлида октябрликка, пионерликка қабул қилинади. Ҳарбий хизматга кетадиган ёшлар йўлга чиқиш олдидан шу ерга келишади. Негаки, бу ҳовли табаррук зиёратгоҳ — Владимир Ильич Ленин музейи.

Доҳий музейи кўп шаҳарларда, район марказларида бор. Бироқ бу музей бошқача — уни пенсионер Сирож Бўриевнинг шахсан ўзи ташкил қилган.

Ноқар, узуллар пишиб ётган бор-ҳовлининг бир четиди чойла турибди. Бу — доҳийнинг Разлидаги чойла-сига айнан ўхшайди. Ёвбойида чойгум ҳам бор. Гўё Ленин ҳозиргина бир қултум

кой ичган-у, чайлага кириб, машаққатли, шарафли ишни давом эттираётгандай. Нарироқда доҳийнинг каттақон бости, бромешина макети. Ойнаванд пешайвон орали уйга кирасиз. Ленин асарлари, плакатлар, альбомлар, доҳий овози ёзилган пластинкалар...

Қотмадан келган, ийма-нироқ гапирадиган Сирож ака кўринишдан унчалик кекса кишига ўхшамайди. Ленин ҳақида, музей ҳақида гап очилганда ҳажонларини кетди. Ленин музейини очиб фикри унинг ҳаёлига ўн санкиз йил илгари келган.

— Ҳайдарқонда ишлардим, — дейди у, — касалланиб қолдим. Пенсияга чиқаришди. Энди, ўтган кунлар, ҳаёт ҳақида ўйлаб кўришга фурсат етарли эди. Болаларимнинг бахтирлиги, турмушимнинг фаровонлиги — ҳаммаси Инқилоб туғайли-ку! Ана шунда мен — оддий меҳнаткаш, улуг доҳийга бўлган кечис муҳаббатимни нфода этишга астойдил аҳд қилдим...

Сирож ака ўз уйида Ле-

нин музейини очишга рост-мана жазм қилди. Риштон район партия комитети, «Сўх» совхоз маъмурияти пенсионер Бўриевнинг нияти қатъийлигини билиб, ёрдам беришди. Қишлоқ аҳли ҳа-шарга келди. Жарлик те-кисланиб, бино қурилди, мевади кўчатлар, гуллар экилди, ихчам фаввора бунёд қилинди. Дастлабки экспонатларни пенсионернинг ўзи сотиб олди. Кейин у Ленин бўлган жойларни айланиб чиқди.

Ҳадемай, В. И. Ленин Марказий музейининг Тош-кент филиалидан вакиллар келишди. Янги экспонатлар беришди, шахсий музейни тематик жиҳатдан тартибга солишди. «Комсомольская правда» газетаси саҳифасида эса Сирож Бўриевнинг шах-сий музейи ҳақида ҳажонли мақола эълон қилинди. Ма-макатнинг турли чеккалари-дан совғалар кела бошлади. Доҳийнинг катта бостиини Москвадаги В. И. Ленин Марказий музейи тақдим этди. Ленинград музейи эса пластинкалар юборди. Бошқа музейлар ҳам албомлар,

маркалар, фотосуратлар со-ва қилишди. Бромешина макети ижодкорлари эса Сўхдаги Калинин номи-ли мактаб ўқувчиларидир. Чай-лани Сирож аканинг ўғли — Фаргона политехника инсти-тутининг студенти Додо қур-ди. Ҳозир музей экспонат-лари икки мингдан ошди.

— Кейн торлик қилиб қол-ди, — дейди Сирож ака. — Яхшироқ радио олсан кўн-гилдагидек бўларди. Зиёрат-чилар улуг доҳийнинг овози-ни эшитишарди...

Алвон ёпич ташланган стол устидаги хотира даф-тарини варақлаймиз.

«Сиз очган музей Сўхдаги тўнғич Ленин музейидир. Доҳий гоилари бутун дунёда зафар қозонаверсин!»

Берлингача борган жангчи С. Алиев.

«Тоғлар орасида Сиз очган шахсий музей бизни, айниқ-са, ҳайратта солди. Ҳамма-миз учун муқаддас Ленин ёдини шунчалик қадрлаши-ғиз учун Сизга катта рах-мат. Бу қутлуғ иш ёшлар тарбиясига катта таъсир қи-лади.

Езувчиларнинг қалб тўлқинлари

Л. Бестанова, А. Череп-ков. Москвалик ишчилар.

Бундай ҳаяжонли ёзувлар кўп. Тошкентлик врачлар, Қирғизистон тамакичилари, Тожикистон пахтакорлари, уруш ветеранлари, олимлар, пионерлар ёзишган уларни.

Жажи фаввора шарқираб ётган, гуллар довуллаб тур-ган ҳовлидан чиқиб бораёт-ганимизда, дарвозадан кириб келаётган янги зиёратчилар-га дуч келдик: марғионлик атлас тўнвучилар экан...

Ҳозир улар музей экспо-натларини ҳаяжонли то-моша қилишди. Музей на-қон, қандай очилганини сў-рашди. Сирож ака Бўриев эса шундай жавоб қилди:

«...Мен — оддий меҳнат-каш, улуг доҳийга бўлган кечис муҳаббатимни нфода этишга астойдил аҳд қи-лдим...»

Одамлар қалбига эзгулик кўчати экишдан ҳам ортқ-бахт борми дунёда...

Саид АХМАД, Уткир ҚОШИМОВ.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

Ҳалима ХУДОЙБЕРДИЕВА

БАХТ ОНЛАРИ

БИР ҚАДАМ ОЛДИНГА

Юрагим беҳосдан кетди-ю портлаб, Ёлғиз кўтаролмай ҳайларимни, Яшадим бир қадам олдинга чорлаб Дунёнинг қимтинган аёлларини.

Бир қадам бўлса ҳам олдинга ташланг, Қарорим, тахминим, чамам — олдинга. Кўйингиз терисини ўқалаб, ошлаб Кунгайда ўтирган, момо, олдинга.

Эркиннинг қалбига йўл олган аёл, Кўнгиш эшигиде туриб қолма тик. Бол эмассан, аммо бўла олгин бол, Бир қадам олдинга ташла беҳадик.

Гарчанд бўлиб эрдая сажийдир қалбинг, Домм ҳам сочингизни силмас ҳайт. — Э-воҳ, хоним чинди сенгиз, туққанинг, Бир қадам ташла-да, уни ўзинг от.

Қоплаб келаверсин ерларин булут, Етмас, туташолмас сенгиз барингга. Индира Гандидан бир қадамга ўт — Сакизга гул қадаб кўкракларингга.

Азизам, ёнаркан кўксингга ўч, кек Қасос майдонига келеркан кириб — Бир қадам олдинга ўт, Тўмарисдек Ёв бошини қонли ҳумга ботириб.

Тарихта тақдирин қон билан ёзса Ёзган, хўнбатда кўнгиш ёзмаган, — Бир қадам олдинга ўтганлар оёзса Ақлдан озганлар, йўлдан озмаган!

Бутун ҳам бир қадам олдинда шу гап: Саратон, қаҳратон ниб қор, қонда Ерни, гўдақларин ўқдан паналаб Жасорат ўтирар Гремён-Комонда!

Улар фидо, улар адо, эрика кўп Кўнгоғинга ҳоҳдай шод ўсганларинг. Ҳаёт, сенгиз асраб қолганлар ҳам шун Бир қадам олдинда қон қусганларинг!

Бир кун буюк ҳайрат этар бизни лол Мурод манзилга етар жами халқ, Бир қадам олдинга қасоскор аёл — Ўз онаси билан кетар жами халқ!

ОНАНГ ҚАРИЁЛМАС... Онанг қариёлмас, қариёлмас отанг, Имонг ярат, қарисин улар. Сен йўл қўйган ҳар битта хато Зардобдай уларнинг кўксига тўлар.

1. Лондон яқинидаги Гремён-Комонда аёллар капалар қуриб, жойлашиб олиб, бу ерга Америка қурол-аслаҳалари келтири-лишига йўл қўйишмапти.

Токи сен қоқилиб йиқилаверсан! Ҳар бир тош, ҳар ҳарсанг, ҳар бир қояга — Қармоққа ҳақиқ йўқ уларнинг Етиб келмоқлари шарт ҳиломга.

Дўл урар... Ёмгирлар чўйир бўлиб тош Улар билан қатъий қирилмасангиз. Чоққиллаверадиган отанг шўрлик — ёш, Бўзчиннинг мокиси бўлади онанг.

ДАРАХТ Дарахтлар домм ўз жойида муқим, Уяламай бир қадам ташламас хато. Дарахтлар кўтарар домм ўз юкин, Бир мевасин ортмас бировага ҳатто.

Яхшиям, дарахтга битмаган оёй, Тил йўқ, миннат қилмас, сақлайди тўзим. Ҳоҳ, бу дарахтлар-ку тушунар, бироқ, Ҳоҳ бу одамларга ўтмайди сўзим.

Агар дарахтга ҳам оёй битса, шан Наҳот нисон қайтган жойдан қайтадир: Қайда она қолди, қайдадир фарзанд Ўз ўйнаб юрар қайдадир!!

БУ АЁЛНИНГ... Бу аёлнинг сочлари узун, Ўзундир, узундир бармоқлари. Қўноқ тортар гира-шира тун Ўл сочингиз ёйган чоғларин.

Ўзун-ўзун бу сочлар билан Унга пешвоз чиқолмайдиган у. Ёмғарлар, қувончлари билан Унга қўйкангиз тиколмайдиган у.

Ҳавас билан, ачининг билан Қузатади... қўшин ёш жувор Ўз эрининг қўйлагин тикмас, Истамайди пешвоз чиқмоқим...

Эри нисдан келадиган ҳориб Кўнда папка, ишининг чаласи... Тўғри уйда улайдиган жувор Пашасининг кўрм боласи...

Аёл уялар... умр-ўқилгинг, Гарчанд тайёр жонинг тикмоқча. Ва ўйлайди... ҳақиқ йўқлигинг Бу эрикка пешвоз чиқмоқча...

САККИЗЛИК Ошкор, пинҳон, бор йўлим билан Кўнгиш ўйингизга кирдим мен. Силаб-силаб ўз қўлим билан Сочингизни оқарттирдим мен —

Порляйсиз бу оқлар ярашиб Бахт онда, ишк онлариде. Мен кетаман гоҳо адашиб, Сочингизнинг ўрмонлариде.

• ТОШКЕНТ ГАСТРОЛЛАРИ

ДЎСТЛАР ҚУВОНЧ УЛАШГАНДА

Ғ. Камол номидаги Татаристон АССР давлат академик театрининг гастроллари давом этмоқда

Суратда: Ғ. Камол номидаги Татаристон АССР давлат Академик театрининг «Кечир мени, онам» спектаклидан бир кўриниш. Диффуза ролада Татаристон АССРда хизмат қилган артист Р. Мотигулина, Ибраҳим Карабаш — РСФСРда хизмат қилган артист А. Шониров.

Мен бу театрни азалдан яхши биламан. Қардошларимиз ўзларининг оригинал ижрочилиги, ранг-баранг репертуари билан эътибор қозонганлар. Театрнинг шаклланиши, равиқи ва бугунги самарали изланишларида Ғабдурахмон Камол, Ғалиаскар Камол, Шавкат Бектемиров, Марсель Салимжонов, Рашида Зиганшина каби санъаткорларнинг хизмати катта. Бу режиссёр ва артистлар театр репертуарининг энг яхши намуналарини яратганлар.

Ўзбек ва татар санъати намунадалари қадимдан бир-бири билан дўст-дирлар, яқиндан ижодий ҳамкорлик қилиб келадилар. Бу дўстлик, айниқса, бизнинг Ҳамза театри билан Ғ. Камол номидаги театр ўртасида равиқли топан. Устозларимиз Ҳамза Ҳакимзода Нисий, Етим Бобононов, Маннон Уйғур, Ғабдурахмон Камол, Ғалиаскар Камоллар ўз вақтида дўстона алоқа бўлганлар. Бу яқинлик мунтазам давом этиб келяпти. Масалан, режиссёримиз Топхўжа Хўжаев Чингиз Айтматовнинг «Сарғишқоқ дилбарим» асарини асосида Қўзон театри учун спектакль саҳналаштириб берди. У бу иш учун Татаристон АССРнинг Абдулла Тўқай номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланди. Кейинчалик худди шу асарда Турғун Азизов ва Ойдин Норбозова роль икром этишди.

Менинг ўзим Марсель Салимжонов билан қадим дўстман. У билан бир неча йил бурун Лондонда Халқаро театр фестивалида танишган эдик. Ҳозир у СССР халқ артисти деган юксак унвонга сазовор бўлган. Унинг раҳбарлигида саҳналаштирилган асарлар автоном республика бадий маданиятида юксак сифатда кутуб олинганлигини яхши биламан.

Мана шундай дўстлик, яқинлик, ўзаро ижодий алоқа ва ҳамкорликлар бизнинг театр учун ҳам, қардошларимиз учун ҳам ўзининг аjoyиб самараларини берляпти.

МУНАВВАР КЕЧАЛАР

ИЗБОСКАНДАГИ «Коммуна» колхозиде бўлган кишининг кўнгли ёришади. Бу ерда хутор системаси бутунлай тугатилган, 1200 хонадон янги, типовой уйлари кўчиб ўтди. Эски типдаги Бешқўрғон, Араб қишлоғи, Шафтолизор маҳалласи, Тегиримон боши деб аталадиган қириққийш уйларида иборат қишлоқчалар ўрнида «Коммуна» колхозини ташкил қилди. Халқ бу жойларни социалистик маданият қишлоғи деб аташга одатланиб қолди. Хўжалиқдан уйлар шаҳардагидан сира қилишмайди. Қишлоқнинг барча кўчалари асфальтланган. Хонадонларнинг ҳаммасида электр, телефон, водопровод. Колхознинг ўз АТСи, 400 уринли клуби бор. Спорт, музика, адабиёт ва бошқа тўғарақлар ишлаб турибди.

У Андижон шаҳридан 1200 метр баландликда жойлашган. Ривоятларга кўра, қадимдан галла-дон экинлари-га қон бўлган ва тош, шағал, қумларга бойлиги билан дон таратган. Қишлоқ аҳолиси бағоят шинаванда, қўшиқчи, музикачи севади. Колхознинг дилкаш аёллари тақлифи билан этнография ўзбек фольклори ансамбли тақил этилди. Бундан ташқари, ёшлар учун «Маданият гуллари» ансамбли ҳам фаолият қўрсатмоқда.

Чамангул Асқарова маданият ишлари бўйича раис муовини вазифасини аъло даражада адо этаётганининг гувоҳи бўлди.

Биз фольклор ансамблининг фаолияти билан қизиқдик. Ансамбль аъзоларининг ҳаммаси 11-12 болали Қаҳрамон оналар экан. Ансамблининг раҳбари ўн болали она Саодатхон Ёкубова. Уларнинг бар қолхозда ишлашди. Жумладан, 11 фарзандининг онаси, Ленин орденли Турсунхон Фозилова, Муассар Усмонова, Мукофотхон Қўлошова, Ҳадичахон Топшмуродовлар ҳужалиқнинг энг илгор пилларор, пахтакорларидан ҳисобланади.

Ҳаваскорлик тўғрисидаги хушбўй хонадалари ҳам — шулар. Оналар Андижон, Наманган, Қўзон «Ер-ёр»ларини икром этишганда клубда ўтирган аёлларнинг бари жуз бўлади. Келинчалар даврга тушиб ўйин бошлашади. Турли байрам чоғларида, айниқса, фольклор ансамблининг чиқишлари кўп бўлади. Уларни гоҳ республика телевидениесига, гоҳ радиого тақлиф этадилар. Фольклорчи аёллар даладаги, фермадаги ишларини тамомлашга, мол-ҳўвва клубига тўплайишади. Халқимизнинг муқима жамоинида дурдоналардан сара-лаб, ўз репертуарларини бо-йитишади.

Қаҳрамон она Турсунхон Фозилова билан суҳбат-

лашдик, у илгари колхозда сут соғувчи бўлиб ишларди. Меҳнатдаги муваффақият-лари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан муко-фотланди. Ҳозир 14-пахта-чилик бригадас

• ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

Ҳақиқат шундан иборат, ки ҳамаи ин қисмларни малакали меҳаник-хайдовчилар билан бутталаш, терим-транспорт отрядларини тузиш, уларни узеллар, агрегатлар ва ҲҲҲ қисмларни алмаштириш фондидан билан таъминлашни тугаллаш лозим. Ингича-теримдан банд бўлган кишиларнинг узумли ишлаши ва кўнгли ҳордиқ чиқаришлари учун етарли шарт-шароитларни яратилга алоҳида эътибор берайлик.

пул тулашга аякбур бўла-
миз.

Ҳақ гап. Таъминотдаги
бундай қалқашликлар би-
ринчидан — давлат, ҳақ
мулкнинг бехуда сарфла-
нишига олиб келса, иккин-
чидан — зарур жойларда
техника воситаларининг
етишмаслигига сабаб бўла-
ди.

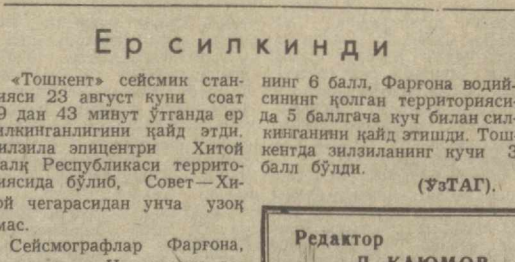
Кўриниб турибдики, терим
техинасини мавсумга тай-
ёрлаш ҳамма жойда ҳам
кўнглидагидек олиб борила-
мастир. Натяжда областда
йнгим-теримда иплатилади-

зарур. Ана шунда кўзлан-
ган хирмонни бунёд этиб,
партия, халқ олдига берил-
ган ваъдани ўз вақтида ба-
жариш мумкин.

В. САЛЬНИКОВ,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ
хўжалиқ министриги
"Россельтехнадзор" бош-
қармаси бош ижасери.

Х. НАБИРАЕВ,
"Жиззаҳ ҳақиқати" мах-
сус мухбири.

К. РИХСНЕВ,
"Совет Ўзбекистони" мах-
сус мухбири.

32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.